

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

JAWNE
SZLUSZOWEGO

Egz. Nr 1

Mjr dypl. inż. Tadeusz PARZYCH

**ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWE JEDNOSTEK
TYŁOWYCH SZCZEBŁA OPERACYJNEGO**

Skrypt wykładu

47560

42284

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

JAWNE
SZERZOWEGO

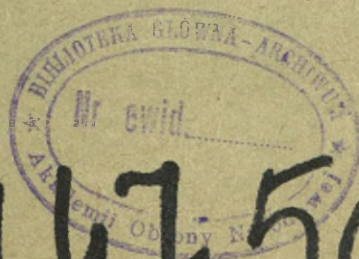
Egz. Nr 1

Mjr dypl. inż. Tadeusz PARZYCH

**ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWE JEDNOSTEK
TYŁOWYCH SZCZEBŁA OPERACYJNEGO**

Skrypt wykładu

47560

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 54305

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

JAWNE

POUCZAJĄCY

Egz. nr 1.

ZATWIERDZAM

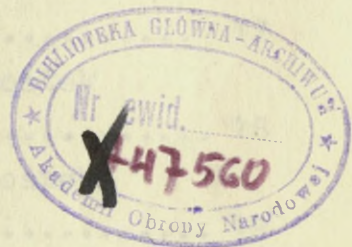
SZEF KATEDRY TAKTYKI TYŁÓW

Zbigniew Kamiński
gen.bryg. Zbigniew KAMIŃSKI

mjr dypl.inż. Tadeusz PARZYCH

ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWE JEDNOSTEK
TYŁOWYCH SZCZEBŁA OPERACYJNEGO

Skrypt wykładu

SPIS TREŚCI

	str
Wstęp	3
I. Ogólna charakterystyka związków i oddziałów tyłowych szczebla operacyjnego	5
II. Zabezpieczenie materiałowe związków i oddziałów tyłowych armii i frontu podczas operacyjnego rozwinięcia .	9
1. Zabezpieczenie materiałowe jednostek tyłowych w okresie mobilizacyjnego rozwinięcia	9
2. Zabezpieczenie materiałowe jednostek tyłowych podczas przegrupowania	11
III. Charakterystyka zabezpieczenia materiałowego jednostek tyłowych w toku operacji	12
1. Właściwości zabezpieczenia materiałowego jednostek zaopatrzeniowych	13
2. Właściwości zabezpieczenia materiałowego jednostek drogowo-kolejowych	17
3. Właściwości zabezpieczenia materiałowego jednostek transportowych	18
4. Właściwości zabezpieczenia materiałowego jednostek medycznych	19
5. Właściwości zabezpieczenia materiałowego jednostek produkcyjno-usługowych i zabezpieczenia tyłów	21
IV. Bibliografia	22
V. Załącznik	23

- pojazdy mechaniczne, części zamienne i materiały eksploatacyjne -
- remontowni
- samoloty, sprzęt elektryczny i optyczny oraz części zamienne
- żywność i sprzęt służby żywnościowej
- sprzęt, części zamienne i materiały inżynierskie
- sprzęt, części zamienne i materiały łączności
- sprzęt, części zamienne i materiały chemiczne
- sprzęt i przedmioty służby sanitarnej
- sprzęt i materiały sanitarne i weterynaryjne

WSTĘP

Zabezpieczenie materiałowe jest jednym z podstawowych zadań tyłów. Na zabezpieczenie materiałowe składają się następujące czynności:

- A. Zaopatrywanie;
- B. Dowóz;
- C. Przedsięwzięcia usługowo-produkcyjne;
- D. Ewakuacja zdobytych śr. materiałowych, opakowań, łusek itp.

Zaopatrywanie to zespół czynności obejmujących:

- zapotrzebowanie środków materiałowych;
- odbiór środków materiałowych;
- przechowywanie i konserwację;
- rozdział między użytkowników;
- ewidencję i sprawozdawczość.

Dowóz to zespół czynności dostarczenia zaopatrzenia ze szczebla wyższego do szczebla niższego w celu zgromadzenia zapasów środków materiałowych oraz uzupełnienia ich zużycia i strat.

Przedsięwzięcia usługowo-produkcyjne obejmują:

- przygotowanie posiłków;
- wypiek chleba;
- usługi szewsko-krawieckie;
- organizowanie kąpieli;
- pranie bielizny itp.

Jednostki tyłowe szczebla operacyjnego zaopatruje się w następujące rodzaje zaopatrzenia:

- materiały pędne i smary oraz sprzęt służby MPS;
- pojazdy mechaniczne, części zamienne i materiały eksploatacyjno-remontowe;
- amunicję, sprzęt elektroniczny i optyczny oraz części zamienne;
- żywność i sprzęt służby żywnościowej;
- sprzęt, części zamienne i materiały inżynieryjne;
- sprzęt, części zamienne i materiały łączności;
- sprzęt, części zamienne i materiały chemiczne;
- sprzęt i przedmioty służby mundurowej;
- sprzęt i materiały sanitarne i weterynaryjne;

- sprzęt oraz materiały kulturalno-oświatowe i propogandowe;
- sprzęt i materiały kwaterunkowe;
- materiały topograficzne;
- sprzęt i materiały kancelaryjne;
- środki pieniężne i druki ścisłego zarachowania;
- wodę dla celów konsumpcyjnych i technicznych.

Do zasadniczych rodzajów zaopatrzenia /poza zaopatrzeniem, wynikającym z przeznaczenia jednostki tyłowej/ należy MPS i żywność.

Dla zapewnienia ciągłości zaopatrywania, na wszystkich szczeblach związku /oddziału/ tyłowego od pojedynczego żołnierza lub sprzętu do tyłów związku /oddziału/ tyłowego utrzymuje się odpowiednie zapasy środków materiałowych wg. etatów i tabel i norm należności oraz przepisów rodzajów wojsk i służb.

W każdej sytuacji operacyjnej - należy dążyć do utrzymania i stałego odtwarzania zapasów ruchomych, a niekiedy w zależności od wykonywanych zadań - także zapasów doraźnych.

W zależności od przeznaczenia danej jednostki tyłowej i specyfiki realizowanych przezeń zadań posiadają one odpowiednie siły i środki do realizacji zabezpieczenia materiałowego na swoją korzyść, bądź są zaopatrywane przez inne jednostki tyłowe będące ich oddziałami gospodarczymi.

I. Ogólna charakterystyka związków i oddziałów tyłowych szczebla operacyjnego.

Jednostki tyłowe wojsk operacyjnych, ze względu na przeznaczenie i charakter wykonywanych zadań można usystematyzować w następujących grupach:

1. zaopatrzeniowa;
2. drogowo-kolejowa,
3. transportowa,
4. medyczna,
5. produkcyjno-usługowa,
6. zabezpieczenia tyłów.

Ad.1. Można wyróżniać następujące jednostki zaopatrzeniowe:

- na szczeblu armii - armijna brygada materiałowego zabezpieczenia /ABMZ/;
- we froncie - 2 x frontowe brygady materiałowego zabezpieczenia /FBMZ/ i tylna baza frontu /TBF/.

W jednostkach zaopatrzeniowych znajdują się polowe składy środków materiałowych, jednostki transportu samochodowego, jednostki produkcyjno-usługowe oraz zabezpieczenia wojsk i tyłów.

Pojazdy samochodowe w jednostkach zaopatrzeniowych spełniają funkcję środków przewozowych i powierzchni magazynowej.

Brygady materiałowego zabezpieczenia /ABMZ i FBMZ/ posiadają w swojej strukturze organizacyjnej kwatermistrzostwo - jako organ kierowania zabezpieczeniem materiałowym. Organem wykonawczym kwatermistrza brygady jest kompania zaopatrzenia, która utrzymuje zapasy i realizuje dowóz środków materiałowych do wszystkich oddziałów i pododdziałów, w wyj. batalionów transportowych. Bataliony transportowe posiadają do realizacji zadań zabezpieczenia materiałowego w swojej strukturze - plutony transportowe.

Tylna baza frontu - największy związek tyłowy frontu posiada w swojej strukturze 55 jednostek, z tego 14 jednostek jest oddziałem gospodarczym.

Ad.2. Na szczeblu armii występuje tylko batalion drogowo-eksploatacyjny. Batalion posiada kwatermistrzostwo, którego organem wykonawczym jest pluton zaopatrzenia.

We froncie służba komunikacji wojskowej posiada:

- związki służby komunikacji wojskowej: BDE, BM, 2 x BWK;
- komendy stacji rozdzielczych, wyładowniczych i odcinków kolejowych
- batalion remontu sprzętu komunikacyjnego;
- polowe składy: sprzętu kolejowego i przeładunkowego oraz sprzętu drogowego i mostowego.

W brygadach /BDE, BM i BWK/ - organami kierowania zabezpieczeniem materiałowym są kwatermistrzostwa. Różnica występuje w organach wykonawczych. BM i BDE nie posiadają na szczeblu brygady pododdziału zaopatrzenia, natomiast w batalionach posiadają ~~one~~ plutony zaopatrzenia.

Natomiast BWK posiada na szczeblu brygady kompanię zaopatrzenia a ponadto w batalionach znajdują się również plutony zaopatrzenia.

W batalionie remontu sprzętu komunikacyjnego występuje kwatermistrzostwo oraz podległy mu pluton zaopatrzenia.

W polowych składach /PSSDM i PSSKiP/ występuje kwatermistrzostwo, któremu podlega pluton gospodarczy.

Wojskowe komendy są zespołami kilkunastoosobowymi, które będą działały na węzłowych stacjach kolejowych wraz z załogami kolejarskimi. Przed przystąpieniem do działania muszą one być wyposażone przez oddział gospodarczy w środki niezbędne do życia, głównie w żywność.

AD.3. Grupa jednostek transportowych występuje tylko na szczeblu frontu. Do grupy tej należą ^{jednostki} służby MPS: batalion rurociągów dalekosiężnych, kompanie rurociągów przeprowowych /2/, batalion dowozu RMN, grupy tankowania / /, których transportowe przeznaczenie pozwala na zaliczenie do tej grupy.

Brygada transportowa posiada kwatermistrzostwo, które nie ma podległego pododdziału zaopatrzenia. W batalionach brygady znajdują się natomiast plutony transportowe i plutony gospodarcze - realizujące zadania zabezpieczenia materiałowego tych pododdziałów.

W batalionie dowozu RMN i batalionie rurociągów dalekosiężnych znajduje się kwatermistrzostwo oraz podległy mu pluton zaopatrzenia

Zabezpieczeniem materiałowym kompanii rurociągów kieruje pomocnik dcy kompanii d/s kwatermistrzowskich, któremu podlega pluton transportowo-gospodarczy.

Grupy tankowania nie posiadają elementów tyłowych. W toku organizacji ich działania muszą być wyposażone przez oddział gospodarczy w niezbędne ilości środków materiałowych na cały okres ich działalności.

Ad.4. Ogólna charakterystyka jednostek medycznych

Jednostki medyczne stanowią znaczną część jednostek tyłowych armii i frontu.

Na szczeblu armii występuje:

- 3 - 5 mbw;
- b pepid;
- 2 x OZM;
- 1 - 2 kss;
- kh;
- stacja krwiodastwa II kategorii;

Na szczeblu frontu znajduje się:

- 10 x BSzF;
- 8 -10 x mbw;
- b pepid ;
- 4 x kss ;
- bas ;
- stacja krwiodastwa I kategorii .

BSzF posiada kwatermistrzostwo i podległy mu batalion zabezpieczenia. Bataliony /mbw, b pepid i OZM/ posiadają kwatermistrzostwo i podległy im pluton zaopatrzenia, zaś kwatermistrzostwu bas podlega pluton transportowo-gospodarczy.

Zabezpieczeniem materiałowym kompanii /kss, kh/ kieruje pomocnik dcy d/s kwatermistrzowskich, któremu podlega pluton transportowo-gospodarczy.

Ad.5. Jednostki produkcyjno-usługowe należą do oddziałów i związków zaopatrzeniowych i są zaopatrywane przez ich pododdziały i oddziały. W armii występuje /w ABMZ/: polowa pralnia /przy niej warsztat krawiecki/, polowa łaźnia, polowa piekarnia i ruchoma grupa weterynaryjna.

We froncie znajduje się /w dwóch FBMZ i TBF):

- 5 x polowych piekarni;
- 5 x polowych pralni;

- 10 x polowych łaźni;
- 3 x ruchome grupy weterynaryjne;
- 9 x polowych rzeźni;
- 2 x polowe warsztaty remontu sprzętu służby żywn.;
- polowe warsztaty **remontu sprzętu służby MPS;**
- 2 x kompanie remontu sprzętu służb kwatermistrzowskich;
- polowe warsztaty mundurowe;
- 2 x kompanie odbudowy składów;
- batalion remontu sprzętu drogowo-mostowego;
- polowe laboratorium mps.

Ad.6. Ogólna charakterystyka jednostek zabezpieczenia tyłów.

W oddziałach i związkach tyłowych armii i frontu, będących samodzielnymi oddziałami gospodarczymi można wyróżnić jednostki zabezpieczenia:

- gospodarczego;
- medycznego;
- technicznego;
- dowodzenia;
- bojowego.

Jednostki te są zaopatrywane w systemie zabezpieczenia materiałowego organicznych oddziałów i związków tyłowych.

II. Zabezpieczenie materiałowe związków i oddziałów tyłowych armii i frontu podczas operacyjnego rozwinięcia.

1. Zabezpieczenie materiałowe jednostek tyłowych w okresie mobilizacyjnego rozwinięcia.

Jednostki tyłowe szczebla operacyjnego w okresie pokoju w zasadzie nie istnieją. Każda jednostka posiada grupę organizacyjną jako załączek danej jednostki. W związku z tym, w określonym czasie OWSG te jednostki są mobilizowane.

Mobilizacyjne rozwinięcie jednostki tyłowej jest to zorganizowane i harmonijne jej przejście ze struktury organizacyjnej czasu pokojowego na wojenny, przy wykorzystaniu wydzielonych rezerw osobowych środków transportowych i maszyn oraz zapasów materiałowych nagromadzonych w wojsku i gospodarce narodowej. Może być ono zrealizowane w okresie poprzedzającym działania wojenne lub w toku trwania wojny, względnie rozpocząć się w okresie poprzedzającym wybuch wojny.

Mobilizacyjne rozwinięcie jednostek tyłowych obejmuje:

1. Uzupełnienie stanu osobowym, pojazdami samochodowymi i maszynami.
2. Wyposażenie w środki materiałowe należne im według etatów, tabel i norm należności czasu wojennego.
3. Wydzielenie załączków.

Materiałowe potrzeby mobilizacyjne jednostek tyłowych zabezpiecza się środkami materiałowymi znajdującymi się:

1. W użytku bieżącym wojska - zaliczanymi na pokrycie potrzeb mobilizacyjnych.
2. W zapasach nienaruszalnych i niezniżalnych.
3. W gospodarce narodowej - planowanymi do odbioru /dostawy/ przez jednostki wojskowe w czasie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.

Przedsięwzięcia w zakresie materiałowego zabezpieczenia jednostek tyłowych podczas mobilizacyjnego rozwinięcia realizuje się z chwilą otrzymania sygnału wprowadzającego wyższy stan gotowości bojowej albo na specjalne zarządzenie. Każda jednostka tyłowa ma określony czas mobilizacyjnego rozwinięcia. Tyły armii osiągają gotowość w N1 /z wyj. bde, bpepid, OZM i kh, które mobilizują się do N2/.

Podstawowe jednostki tyłowe frontu osiągają gotowość następująco:

- FBMZ - N1;
- TBF do N2;
- BszF N1 do N3.

W czasie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej - jednostka mobilizująca, przechowująca sprzęt i materiały poza własnymi magazynami - pobiera je w terminach uzgodnionych z zainteresowanymi jednostkami. Podstawę stanowią asygnaty bezterminowe, wystawiane przez organ zaopatrzenia odpowiedniego szczebla /jednostkę gospodarczą przechowującą zapasy/ lub upoważnienia w przypadku odbioru depozytów.

Jednostkom mobilizacyjnym wydaje się sprzęt i materiały na cały stan jednostki. Wydawanie realizuje się na podstawie asygnat zgodnie z opracowanym planem wydawania sprzętu i materiałów.

Terminy wydawania środków materiałowych poszczególnym jednostkom i pododdziałom ustala się zgodnie z kolejnością ich formowania. Indywidualne wyposażenie wydaje się żołnierzom rezerwy w pododdziałowych punktach wyposażenia, rozwijanych w rejonie alarmowym lub w miejscu stałej dyslokacji.

Żywnienie żołnierzy w okresie mobilizacyjnego rozwinięcia organizuje się następująco:

- na pierwszą dobę mobilizacji wykorzystuje się zasadniczą należność żywnościową "P";
- niezależnie od wydania należności "P", w pierwszym dniu mobilizacji należy przygotować gorący posiłek oraz kawę;
- na żywienie stanu osobowego w następnych dniach mobilizacji przeznaczają się zapasy użytku bieżącego.

Zużycie mps w tym okresie pokrywa się z zapasów bieżących jednostki mobilizującej.

2. Zabezpieczenie materiałowe jednostek tyłowych podczas przegrupowania.

Zabezpieczenie jednostek tyłowych w czasie przegrupowania zależy od wielu czynników, m.in. od:

- aktualnej sytuacji militarnej;
- stanu zapasów środków materiałowych przed przystąpieniem do przegrupowania;
- zużycia środków materiałowych w czasie przegrupowania;
- odległości źródeł zaopatrzenia od rejonów odpoczynków jednostek oraz warunków dowozu;
- stanu i możliwości przegrupowujących się jednostek.

Podstawowymi rodzajami zaopatrzenia, zużywanymi w czasie przegrupowania będą MPS i żywność.

Podczas mobilizacyjnego rozwinięcia, uzupełnianie środków materiałowych z reguły dokonywane jest ze składów stacjonarnych. Źródłami pokrycia potrzeb MPS w czasie marszu mogą być położone w pobliżu dróg marszu składy wysuniętej bazy obszaru kraju /WBOK/, wojskowe składy stacjonarne, składy Urzędu Rezerw Państwowych /URP/, składy CPN oraz polowe składy MPS frontu /oddziały składów/ a także zapasy MPS na transporcie kolejowym, samochodowym i wodnym przy trasie marszu. Zużyte zapasy żywności odtwarzane będą w rejonach odpoczynków z zapasów zgromadzonych w składach lub zakładach wojskowych i cywilnych.

W trakcie przegrupowania wojsk operacyjnych przez obszar kraju tyły operacyjne w zasadzie nie są angażowane do zaopatrywania wojsk.

III. Charakterystyka zabezpieczenia materiałowego jednostek tyłowych w toku operacji.

W okresie organizowania operacji, mimo wykonania specjalistycznych zadań, w tyłach należy dążyć do zgromadzenia pełnych zapasów środków materiałowych.

Podstawowymi źródłami zaspokajania potrzeb materiałowych w tym okresie będą:

- polowe składy armii i frontu;
- wojskowe i cywilne składy stacjonarne;
- zasoby miejscowe;
- zdobycz wojenna;
- zebrany sprzęt i materiały z pola walki.

Potrzeby materiałowe jednostek tyłowych w toku operacji, zaspokajane będą przede wszystkim z zapasów utrzymywanych w jednostkach tyłowych.

1. Właściwości zabezpieczenia materiałowego jednostek zaopatrzeniowych.

1.1. Tylne bazy frontu /TBF/ jest największym związkiem tyłowym frontu, tworząc tzw "bramę materiałową", przez którą przesuwają się środki materiałowe z obszaru kraju do wojsk walczących na froncie zewnętrznym.

Skala potrzeb materiałowych tej jednostki, wynika ze stanu ilościowego ludzi i sprzętu. W skład TBF wchodzi ok. 8 300 ludzi, 2 194 samochody i 627 przyczep, 268 urządzeń przeładunkowych i 66 maszyn inżynierskich. TBF w swoim składzie ma 55 jednostek, spośród których 14 jednostek jest oddziałami gospodarczymi, zaś 38 jednostek posiada pododdziały tyłowe.

Oddziałami gospodarczymi są:

- p zab
- 2 x bpłd
- btr
- 4 x PSA
- 2 x PSU
- 2 x PSSInż.
- PSSCz-S
- PSSSam

Ilość jednostek przydzielonych do oddziału gospodarczego będzie uwarunkowana rozmieszczeniem jednostek w terenie.

Skład pododdziałów tyłowych jest różny i wynosi od 3 żołnierzy w polowej piekarni do 70 żołnierzy w kompanii zaopatrzenia pułku zabezpieczenia.

TBF pod względem wielkości zapasów ruchomych jest porównywalna z dywizją. Zapasy jej są urzutowane dwuszczeblowo- użytkownik, tyły oddziału gospodarczego.

TBF jako związek tyłowy nie ma bazowych pododdziałów tyłowych i organów kwatermistrzowskich. Dla jednostek bazy zasadniczym źródłem zaopatrzenia będą środki materiałowe, utrzymywane w jej polowych składach. Pobieranie środków materiałowych przez jednostki bazy w polowych składach, może odbywać się na podstawie przydziału przez właściwe służby. Ustalenia te znajdują odzwierciedlenie w planie przydziału jednostek TBF do źródła zaopatrzenia, opracowywanym przez oddział organizacji i planowania szefostwa TBF.

Do dodatkowych, istniejących źródeł zaopatrzenia należą zasoby miejscowe. Ze źródła tego jednostki będą wykorzystywały materiały budowlane, wodę dla celów konsumpcyjnych i techniczno-produkcyjnych,

opał, środki spożywcze, paliwa, materiały leczniczo-opatrunkowe i inne /po uprzednim sprawdzeniu ich przydatności/.

Za terminowe zaopatrywanie jednostek jest odpowiedzialny dowódca oddziału gospodarczego, który stawia zadania w tym zakresie kwatermistrzowi. Kwatermistrz organizuje dowóz zaopatrzenia i jego wydawanie oraz utrzymuje odpowiednie zapasy środków materiałowych, zarówno dla pododdziałów organicznych jak i jednostek przydzielonych na zaopatrzenie.

Dowóz zaopatrzenia do jednostek TBF uwarunkowany jest przede wszystkim wielkością dobowego zużycia.

Największe zużycie MPS wystąpi w pułku zabezpieczenia, batalionach przeładunkowych, PSHW, PSZ. Do tych jednostek dowóz mps musi być realizowany codziennie, natomiast w pozostałych jednostkach co 2-3 dni.

Czas i sposób organizacji uzupełnienia paliwa określa dowódca oddziału gospodarczego. Organizując zaopatrywanie w mps, należy kierować się zasadą, by wszystkim pojazdom powracającym po wykonaniu zadania natychmiast uzupełnić paliwo.

Jednostki wchodzące w skład bazy otrzymują należne im zaopatrzenie żywnościowe w postaci gotowych posiłków lub suchego prowiantu w wyznaczonych dla nich oddziałach gospodarczych. Dowódca oddziału gospodarczego określa zasady żywienia oraz terminy i sposób wydawania posiłków, uwzględniając potrzeby jednostek przydzielonych na zaopatrzenie. Posiłki można przygotować centralnie lub w kilku wyznaczonych punktach, ~~żywienia, w zależności~~ od rozmieszczenia jednostek, ich zadań i decyzji dowódcy oddziału gospodarczego. Kwatermistrz OG pobiera żywność ze składu na cały stan liczebny żołnierzy jednostek przydzielonych na zaopatrzenie oraz utrzymuje dla nich zapasy określone normami.

Zaopatrywanie w przedmioty zaopatrzenia mundurowego polega na wymianie tych przedmiotów oraz wydaniu środków higieny osobistej i materiałów napraskowych. Oddział gospodarczy organizuje naprawy umundurowania, pranie bielizny osobistej i pościelowej, kąpiel oraz zaopatruje w polowy sprzęt kwaterunkowy. Kąpiel organizuje się na podstawie ogólnego planu opracowanego przez szefostwo bazy. Łaźnie należy rozwijać w rejonie rozmieszczenia obsługiwanych jednostek lub w pobliżu ich czasowego zgrupowania.

Jednostkę wykonującą zadania poza rejonem rozmieszczenia zaopatrzenia we wszystkie rodzaje środków materiałowych, w sposób zależny od czasu wykonania zadania. Jeżeli zadania te planowane są na dłuższy czas, należy:

- zorganizować jej własne zaopatrywanie, szczególnie w żywność /i przygotowanie posiłków/ oraz w mps;
- przydzielić ją na zaopatrzenie do najbliższego oddziału gospodarczego, gdy stan liczebny żołnierzy jest niewielki lub wydać kuchenki plecakowe i zapas żywności.

TBF może wydzielić ze swego składu 1-2 oddziały /OTBF/, w tym jednym rozwijany w morskim rejonie przeładunkowym, drugi zwany niekiedy "lądowym".

OTBF jest elementem ugrupowania TBF o zmiennym składzie organizacyjnym.

Zabezpieczenie materiałowe jednostek OTBF będzie realizowane z własnych składów polowych na ogólnych zasadach jak dla TBF, tj. w ramach oddziałów gospodarczych.

1.2. Brygady materiałowego zabezpieczenia /ABMZ i FBMZ/ są związkami tyłowymi przeznaczonymi do przyjmowania, gromadzenia, przechowywania i ochrony ustalonych normatywnie ilości środków materiałowych oraz ich wydawania i dowozu do szczebli niższych. Posiadają one w swojej strukturze organizacyjnej:

- 52 46 ludzi;
- 2078 pojazdów.

Zużycie środków materiałowych w brygadzie przez jej oddziały i pododdziały będzie zróżnicowane. Największe potrzeby materiałowe będą w batalionach transportowych, szczególnie mps, w których dobowy przebieg transportu wynosi ok. 240 km. W celu zabezpieczenia materiałowego oddziałów i pododdziałów brygady utrzymuje się zapasy ruchome środków materiałowych: w kompanii zaopatrzenia - dla pododdziałów, urządzeń produkcyjno-usługowych i polowych składów; w plutonie transportowym batalionów transportowych - dla pododdziałów tych batalionów.

Zużyte środki materiałowe uzupełnia się w brygadzie z jej polowych składów na podstawie zapotrzebowań szefów sztabów składanych do wydziału organizacyjnego brygady w granicach przydzielonego limitu.

Dowóz środków materiałowych do oddziałów brygady odbywa się: do batalionów transportowych - transportem organicznych plutonów transportowych, do pozostałych pododdziałów - transportem k zaop brygady.

Zabezpieczenie materiałowe oddziałów i pododdziałów brygady będzie realizowane według podobnych zasad jak dla jednostek TBF.

2. Właściwości zabezpieczenia materiałowego jednostek drogowo-kolejowych.

Jednostki drogowo-kolejowe są związkami komunikacji wojskowej, przeznaczonymi do zapewnienia ciągłości ruchu na frontowych /armijnych/ drogach samochodowych i liniach kolejowych. Jednostki te działają zwykle poszczególnymi batalionami /kompanii/ na znacznych odległościach od sił głównych /nawet do 200 i więcej km/. Stąd też w składzie batalionów występują plutony zaopatrzenia - jako organ wykonawczy kwatermistrza do realizacji zadań zabezpieczenia materiałowego.

Źródłem zaopatrzenia bde są składy polowe ABMZ, zaś jednostek drogowo-kolejowych frontu - składy polowe FBMZ lub TBF /OTBF/. Dowóz środków materiałowych z wyznaczonych źródeł zaopatrzenia, o przydziale których decyduje rozmieszczenie oddziałów /pododdziałów/ jednostek drogowo-kolejowych w stosunku do organów zaopatrujących, realizowany jest transportem plutonów zaopatrzenia batalionów, a w brygadzie wojsk kolejowych także transportem k zaop.

Zaopatrywanie batalionów w materiały do budowy i odbudowy dróg mostów i linii kolejowych dokonywane będzie przede wszystkim ze źródeł miejscowych. Niemniej materiały nawierzchniowe i konstrukcyjne mostowe pobierane będą ze składów jednostek zaopatrujących /PSSDM/ i PSSKP/. Dowóz środków materiałowych będzie realizowany z częstotliwością co 2-4 dni. W toku działania specjalistycznego batalionów wystąpi znaczne zużycie paliwa oraz materiałów do odbudowy dróg, mostów i linii kolejowych.

Głównym organizatorem zabezpieczenia materiałowego w jednostkach drogowo-kolejowych w zakresie służb kwatermistrzowskich jest zastępca dowódcy-kwatermistrz brygady /batalionu/, zaś w odniesieniu do zabezpieczenia materiałowego prac drogowych, mostowych-jest zastępca dowódcy - główny inżynier brygady /batalionu/.

Zaopatrywanie i dowóz realizowany jest na podstawie zbiorczych zapotrzebowań składanych z batalionów /kompanii/ do kwatermistrza jednostki, który z kolei składa zapotrzebowanie zbiorcze do kwatermistrza frontu /armii/. W BM i BDE zastępca dowódcy-kwatermistrz spełnia w tym zakresie tylko funkcję koordynującą, bowiem nie ma na szczeblu brygady podległych mu organów wykonawczych.

3. Właściwości zabezpieczenia materiałowego jednostek transportowych.

Podstawowymi jednostkami transportowymi są brygady transportowe. Głównym problemem zaopatrywania brygady transportowej stanowi zaopatrywanie jej pododdziałów w MPS. Realizując dowóz do FBMZ, ABMZ, czy nawet dywizyjnych punktów zaopatrzenia pododdziały będą zmuszone pokonywać w jedną stronę 250-280 km. Niezbędne ilości paliwa - każdy z batalionów pobierać będzie dla własnych potrzeb co 1-2 dni ze składów TBF lub stacji wyładowniczych, zaś wyjątkowo ze składów FBMZ. Najbardziej celowym byłoby pobieranie paliwa wprost ze stacji wyładowniczych, gdyż nie wykonuje się przez to dodatkowych prac przeładunkowych. Bataliony transportu MPS mogą uzupełniać własne potrzeby podczas pobierania ładunku.

Pozostałe środki materiałowe będą pobierane przez tyły batalionów i drużyny gospodarcze dowództwa i RWNS również ze składów TBF. Z uwagi na dużo mniejsze ich zużycie w stosunku do MPS /można nawet przyjąć, że pod względem ich zużycia - pododdziały brygady transportowej są jednostkami stale limitowymi/, odbiór tych środków materiałowych mogą pododdziały realizować w cyklu 4-5 dniowym.

Odtwarzanie tych środków materiałowych będzie dokonane w rejonie rozmieszczenia brygady transportowej, po wykonaniu zadań dowozowych. Batalion rurociągów dalekosiężnych i batalion dowozu raketowych materiałów napędowych zaopatruje się w niezbędne środki materiałowe ze składów FBMZ lub TBF /OTBF/ - zgodnie z przydziałem gospodarczym.

Kompania masowego tankowania występuje w ABMZ i jest zaopatrywana w jej ogólnym systemie zaopatrywania własnych oddziałów i pododdziałów.

4. Właściwości zabezpieczenia materiałowego jednostek medycznych

Jednostki medyczne zaopatrują się w składach mps w 5 składach polowych organów zaopatrujących /ABMZ, FBMZ lub TBF/ lub innych wskazanych źródłach. Największe zużycie mps wystąpi w jednostkach medycznych, prowadzących ewakuację rannych tj. bas i kss a także w mbw. Jednostki te mogą być przydz. do ZT I rzutu armii całością lub częścią sił i być zaopatrywane w mps przez te ZT.

Jednostki medyczne armii zaopatrują się w żywność w składach żywnościowych ABMZ, zaś jednostki medyczne frontu w składach żywnościowych i rzeźniach FBMZ, TBF lub w innych wskazanych źródłach zaopatrzenia.

BSzF może być przydzielona polowa rzeźnia obsługująca 2-3 zgrupowania szpitali frontu. Jednostki bazy pobierają żywność ze składu żywnościowego i piekarni bazab bazy lub ze wskazanych przez komendę bazy źródeł.

Personel jednostek medycznych żywiony jest według należności żywnościowej "W" lub "WS".

Porażeni i chorzy są żywieni wg. należności żywnościowej leczniczej "L". Z produktów tej należności można przygotować cztery podstawowe diety lecznicze: ogólną, wysokobiałkową, lekkostrawną i ścisłą /płynną/.

Jednostki medyczne wyposaża się w umundurowanie ćwiczebne /polowe/, specjalne, bieliznę szpitalną, pościel, namioty, polowy sprzęt kąpielowo-pralniczy oraz środki higieny i konserwacji zgodnie z etatami, tabelami należności.

Ponadto w jednostkach tych utrzymuje się:

- 5 % zapas umundurowania ćwiczebnego /polowego/ i specjalnego;
- zapas wymieniano-naprawczy umundurowania przeznaczony do wymiany za przedmioty mundurowe zużyte lub przekazane do naprawy;
- zapas wymienny umundurowania, przeznaczony do uzupełnienia braków w umundurowaniu porażonych i chorych wypisanych po zakończeniu leczenia;
- zapas wymienny bielizny /kąpielowo-pralniczy/ dla polowych pralni;

- zapas środków higieny oraz materiałów konserwacyjnych, naprawkowych oraz eksploatacyjno-remontowych.

Jednostki medyczne uzupełniają zapasy przedmiotów zaopatrzenia mundurowego w składach mundurowych ABMZ czy też FBMZ i TBF / w zależności od szczebla/.

Kąpiel i pranie w jednostkach medycznych organizuje się wykorzystując polowe pralnie i urządzenia kąpielowe organów zaopatrujących /z wyj.BSzF, która posiada własne urządzenia/ oraz urządzenia miejscowe stacjonarne.

Podstawą zaopatrywania jednostek medycznych w sprzęt i materiały medyczne są meldunki o stanie zaopatrzenia, składane do organów zaopatrujących.

Leki i inne materiały oraz sprzęt wchodzące w skład zestawów, dostarcza się w pełnych zestawach. Zestawy z lekami są przewidziane na określoną liczbę łóżek na okres miesiąca.

Krew konserwowaną otrzymują jednostki medyczne ze stacji krwiodawstwa armii lub frontu /w zależności od szczebla podległości/.

5. Właściwości zabezpieczenia jednostek produkcyjno-usługowych i jednostek zabezpieczenia tyłów.

Jednostki produkcyjno-usługowe wyodrębnia się jako funkcjonalną grupę wg kryterium pracy przetwórczej i usługowej na rzecz wojsk. Jednostki te należą do oddziałów i związków zaopatrzeniowych i są zaopatrywane w środki materiałowe w ogólnym systemie zaopatrywania organicznych oddziałów czy pododdziałów.

Jednostki zabezpieczenia tyłów armii i frontu są samodzielnymi oddziałami gospodarczymi, posiadającymi niezbędne siły i środki do zaopatrywania własnych pododdziałów jak również jednostek przydzielonych na zaopatrzenie. Źródłami zaopatrywania dla nich są polowe składy szczebla zaopatrującego /ABMZ lub FBMZ/.

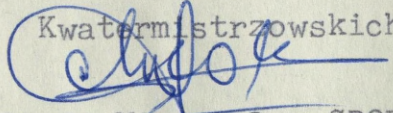
6. Instrukcja o organizacji i pracy jednostek transportowych i magazynowych, Wyd.Śred.Kom. 140/82 Warszawa 1984.
7. Instrukcja o organizacji i pracy (wraz) bazy frontu i magazynów baz frontu Armii.
8. Instrukcja o mobilizacyjnej roli sił i jednostek magazynowych, Wyd.Śred.Kom. 140/82 Warszawa 1984.
9. Tytułowy, Podręcznik, Wsi.431/82, Warszawa 1982 r.
10. System zabezpieczenia tyłowego pułku, dywizji, armii i frontu w działaniach wojennych, Wsi.432/82 Warszawa 1982.

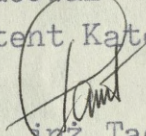
Bibliografia

1. T.Felski. Organizacja pracy tylnej bazy frontu w operacji zaczepnej. Praca doktorska Wyd.ASG WP. Warszawa 1985.
2. Z.Ostojski. Doskonalenie działania brygady drogowo-eksploatacyjnej w operacji zaczepnej frontu. Praca doktorska. Wyd.ASG WP. Warszawa 1985 .
3. M.Pawlisiak. Usprawnienie działania brygady wojsk kolejowych w systemie zabezpieczenia komunikacyjnego operacji zaczepnej frontu. Praca doktorska - Wyd.ASG WP. Warszawa 1984.
4. M.Wilczewski. Usprawnienie działania oddziału tylnej bazy frontu w systemie zabezpieczenia materiałowego operacji zaczepnej frontu. Rozprawa doktorska. Wyd.ASG WP. Warszawa 1986.
5. Instrukcja o organizacji i pracy tyłów taktycznych. Wyd.MON Warszawa 1968.
6. Instrukcja o organizacji i pracy jednostek transportowych i przeładunkowych. Wyd.Szef.Kom. 140/83 warszawa 1984.
7. Instrukcja o organizacji i pracy tylnej bazy frontu i ruchomych baz frontu i armii.
8. Instrukcja o mobilizacyjnym rozwinięciu jednostek wojskowych. Wyd.Szt.Gen. 1088/82 Warszawa 1982 .
9. Tyły taktyczne. Podręcznik. Wyd.ASG WP. Warszawa 1980 r.
10. System zabezpieczenia tyłowego pułku, dywizji, armii i frontu w działaniach zaczepnych. Wyd.ASG WP Warszawa 1986.

SREDNIODOBOWE POTRZEBY MATERIAŁOWE GŁÓWNYCH JEDNOSTEK
TYŁOWYCH SZCZEBŁA OPERACYJNEGO.

Lp	Wyszczególnienie jednostek tyłowych	Średniodobowe potrzeby śr. materiałowych				Razem
		amunicja	mps	żywność	inne	
1	TBF	8	65	10	13	96
2	FBMZ, ABMZ	5	313	8	49	375
3	BWK	2	20	5	5	32
4	BDE	6	25	7	6	44
5	BM	6	25	6	10	47
6	BTr	5	130	7	8	150
7	FBR	3	50	4	35	92
8	BSzF	5	18	6	10	39

Sprawdził
Kierownik Zakładu Służb
Kwatermistrzowskich

płk dr Mieczysław GRODZKI

Opracował
st. asystent Katedry TT

mjr dypl. inż Tadeusz PARZYCH

Wyk. w 5 egz.
Egz. nr 1-5 - DZS Bibl.Nauk.
Wyk. mjr T.Parzych
Druk: E.P.
Dnia 7.01.87 r.
Nr ks.masz. Pf 2

